

Sayın Başkanım, Ankara Büyükşehir Belediyemizin Değerli Başkanı, Değerli Meclis üyeleri; hepinizi şahsım ve Ankara Sanayi Odası Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Mansur Yavaş göreve başladıktan sonra ikinci defa meclis toplantımıza teşrif ediyor. Yoğun programı içinde bize yeniden zaman ayırdığı için teşekkür ediyor, hoş geldiniz diyorum.

Sayın Başkanlarım, izninizle önce makroekonomik konularla ilgili kısa bir değerlendirme yapıp, ardından Ankara ve yerel yönetimler konusundaki düşüncelerimi sizlerle paylaşacağım.

Değerli Meclis Üyeleri,

Mart ayından bu yana risk algısının hala yüksek seviyede olduğu bir dönemi yaşıyoruz. Türkiye ekonomisi ve siyasetinde önemli konu başlıkları; Covid-19'da artan vakalar, ABD seçimleri, Ermenistan'ın Nahçıvan ve Azerbaycan'a saldırıları ve Doğu Akdeniz'deki gelişmelere bağlı olarak ortaya çıkan bu belirsizlikler risk algısı her geçen gün arttırıyor.

Küresel bir ekonomiyiz ve küresel bazda ortaya çıkan ve çıkabilecek gelişmelerin ekonomi üzerindeki yansımalarını hep beraber yaşıyoruz.

Özellikle COVID-19 salgını, tüm dünyayı görülmemiş bir şekilde etkilemeye devam ediyor. Bu tür virüslerin ortaya çıkmasını engellemenin zor olduğu ortada. Bu nedenle toplum üzerindeki etkilerini azaltmaya yönelik çalışmalara ağırlık vermek ve virüsle yaşamayı öğrenmek zorundayız. Diğer taraftan hastalığın evrimi ve ekonomik etkisi oldukça belirsizdir, bu da politika yapıcıların uygun bir makroekonomik politika tepkisi formüle etmesini zorlaştırmaktadır.

Bu süreçteki ekonomik hasarlarının bertaraf edilmesi amacıyla geçen hafta TBMM gündemine gelen düzenleme bir nebze de olsa reel ekonomiye katkı sağlayacaktır. Kurumlar vergisi oranının düşürülmesi, esnek ve kısmi çalışmaya ilişkin düzenlemeler, mikro ihracatta vergisel avantajlar üretimin devamlılığı açısından oldukça önemlidir. Diğer taraftan daha önce de gündeme getirdiğimiz ve pandemi sürecinde de elzem bir hale gelen vergi, SGK ve diğer kamu borçlarının yapılandırılmasının mutlaka bu teşvik paketinin içerisine dâhil edilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan enflasyon ekonominin en önemli sorunlarında biri olmaya devam ediyor. Eylül ayında %11,75 olarak gerçekleşen enflasyonun gelecek aylarda artma eğilimine girmesi muhtemeldir.

Özellikle kura dayalı temel mal enflasyonu artmaktadır. Dolar kurunun son bir yılda %37 oranında artması, enflasyon eğilimlerini bozmaya devam etmektedir. Özellikle önümüzdeki dönem mevsimsel etkilerin ortadan kalması ile gıda enflasyonundaki baskı, enflasyonu yukarı yönlü zorlayacaktır.

Üretimimiz yüksek oranda ithalata bağlı olduğu için, kur artışı ithal edilen ara malı ve sermaye malı fiyatlarının TL karşılığının artmasına, üretim maliyetlerinin yükselmesine ve böylece enflasyon beklentilerinin artmasına neden olmaktadır.

Cari denge ise geçen yıl fazla verirken yeniden açık vermeye başlamıştır. Cari işlemlerdeki açık her geçen gün döviz kurlarının yukarı yönlü hareketine neden olmaktadır. TL'nin yüksek oranda değer kaybettiği bir dönemde, yüksek cari açık vermemizde, pandemi sonrası uygulamaya konulan para politikasının da etkisi bulunmaktadır.

Parasal genişleme, özellikle altın talebini önemli ölçüde arttırarak cari açığın Ağustos ayında önemli bir artış kaydetmesine neden olmuştur. Altın ithalatını hariç tuttuğumuzda cari açıkta bir iyileşmeden bile bahsedebiliriz.

Cari açık tarafındaki önemli bir sorun cari açığın finansmanı meselesidir. Cari açığın finansmanı ve sürdürülebilirliği açısından yabancı sermaye girişleri büyük önem arz etmektedir. Ama bu dönemde sermaye girişinden daha çok çıkış gerçekleşmiş ve açığın finansmanı Merkez Bankası rezervleri kullanılarak kapatılma yoluna gidilmiştir.

Ülkemizde cari dengenin sağlanabilmesi için, üretim gücünün, katma değerli üretimin ve verimliliğin artması gerekmektedir. Bir hikâyeye ihtiyacımız var bu hikâyeye de üretmektir. Başta sanayi üretimi olmak üzere her türlü üretimi arttırmak zorundayız. Ülkemizi her anlamda daha ileriye taşıyacak en önemli şey üretim gücümüzdür.

Öte yandan Ağustos ayı sanayi üretimi olumlu baz etkisi, iç talep canlanması ile yıllık %10,4 artarak, Ocak 2018'den bu yana en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Ekonominin arz tarafı ve büyümenin en önemli öncü göstergesi olan sanayi üretimindeki toparlanma, hızlı bir ivmeyle devam ediyor.

Özellikle imalat sanayiinde siparişler, yatırım ve ihracatın artıyor olması pandemi öncesine hızlı bir dönüşün olduğunu işaret ediyor.

Üçüncü çeyreğin ilk iki ayı ile birlikte sanayi üretimi pandemi öncesi olan Ocak-Şubat ayları ortalamasını yakaladı. Sanayi üretimindeki Temmuz ve Ağustos aylarındaki ivmelenme, üçüncü çeyrekte güçlü büyüme beklentilerini artırıyor.

Diğer yandan kredi hacmindeki artış hem üretim hem de tüketim tarafını olumlu yönde etkilese de, bu artışın üretimden daha çok tüketime yansıdığı görülüyor. Tüketim artışı da maalesef ağırlıklı olarak ithalata gidiyor, bu da ithalat yoluyla enflasyonun yukarı yönlü hareket etmesine neden oluyor.

Toparlamak gerekirse, özellikle Merkez Bankası'nın sıkılaştırma politikaları ile kredi kanalı üzerinden daraltıcı politika tercihleri, Covid-19 vaka sayılarındaki artış ve yılın geri kalanında baz etkisinin ortadan kalkmasının olumsuz etkisini sanayi üretiminde göreceğiz.

Gelecek aylarda sanayi üretiminde artış devam edecek ancak ivmelenme biraz daha yavaşlayacaktır.

Sayın Başkanlar, Değerli Meclis Üyeleri,

21. Yüzyıl artık ülkelerin değil, kentlerin rekabetinin yaşandığı bir dönem olacaktır. Artan nüfus ve hızlı kentleşme ekonomik fırsatları olduğu kadar sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu sorunları çözmek ve artan nüfusun taleplerini karşılamak için kentlerin yüksek miktarlarda yatırım yapmaları gerekmektedir. Bu yatırımları gerçekleştirmek için kentler arasında kıyasıya bir kaynak rekabeti yaşanmaktadır. Bugün dünyada ülkeler değil kentler yarışıyor dendiğinde aslında söylenilmek istenen bu rekabettir.

Bu rekabette yerel yönetimler büyük rol oynamaktadır. Ankara'nın küresel rekabet gücünü etkileyen birçok faktör üzerinde yerel yönetimlerin etkisi vardır. Yerel yönetimler, sorunları çözerken sınırlı kaynakları etkin kullanmak zorundadır. Kentsel gelişmenin planlı bir biçimde gerçekleşmesi ve altyapı yatırımlarının doğru alanlara yöneltilmesi, kentlerin ekonomik büyümelerini sürdürebilmeleri için zorunludur.

Ülkemizde her yıl önemli ölçüde kamu alımı yapılmaktadır, bu alımlarda kamu ihtiyaçlarının yerli kaynaklarla karşılanması yönünde atılacak adımların önemli olduğunu düşünüyorum. Yerel yönetimlere de burada önemli bir görev düşmektedir.

Yerel yönetimler yatırımlarını gerçekleştirirken ve ihtiyaçlarını karşılarken önce kentin kendi dinamiklerinden faydalanmalıdır. Daha sonra ülkemiz içinden alternatiflere yönelmelidir.

Ne yazık ki kamu bürokrasimizde bir yabancı ürün hayranlığı var. Ürünün yerli muadili olduğu halde üreticilerin üretim kabiliyetlerini araştırmadan yabancı ürün alma arayışına giriliyor. Ülke olarak önemli bir üretim gücüne sahibiz. Dünyanın hemen hemen her ülkesine ürün satan bir sanayi alt yapısına sahibiz.

Kamu alımlarının sanayimizin geliştirilmesi ve desteklenmesi açısından önemi büyüktür. Bu hem sanayicinin üretim şevkini arttıracak, hem de yaratacağı etki ile iç talepte önemli kazanımlar sağlayacaktır. Burada yerel yönetimlerimize de büyük bir sorumluluk düşmektedir.

Ankara açısından baktığımızda ise Türkiye'nin tüm kentleri içinde yüksek teknoloji üretiminde açık ara öndeyiz. Savunma sanayinin oluşturduğu altyapı ve talep sonucu makine ve metal, medikal, yazılım ve birçok alanda Ankara ekonomisi önemli bir seviyeye ulaşmıştır.

Ankara katma değerli ürün üreten, rekabetçi kuruluşların ve ihracatçıların olduğu bir ilimizdir. 2019 yılı Türkiye'nin 1000 Büyük Sanayi Kuruluşu içerisinde 60, İlk 1000 ihracatçı firma arasında ise 47 Ankara firması bulunmaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, 2019 yılı ihracatımız 8,3 Milyar Dolar olarak gerçekleşmiştir. Ankara ülkemiz ihracatında 5. sırada yer almaktadır ve ülkemiz toplam ihracatındaki payı %5 civarındadır. Ankara ayrıca, Bölgelere Göre Gayrisafi Katma Değer (GSKD) üretiminde Türkiye'nin 2. büyük kentidir.

Dolayısıyla gerek Büyükşehir Belediyemiz, gerekse ilçe belediyelerimizin her türlü makine ve araç-gereç ihtiyacını karşılayabilecek altyapıya sahibiz. Biz bu çağrımızı tüm kamu kuruluşlarının

yöneticilerine her zaman yapıyoruz. Belediye başkanlarımızdan da bu konuda duyarlılık göstermelerini bekliyoruz. Sayın Başkanım özellikle sizin bu konudaki hassasiyetinizi de yakından biliyoruz. Büyükşehir Belediyemizin birkaç ihalesinin bu nedenle iptal edilip, ihtiyaçlarının Ankaralı üreticilerden sağlandığına hem Başkan Yardımcım Seyit Ardiç, hem de yönetim kurulundaki arkadaşlarımla birlikte şahit olduk.

Bu konudaki hassasiyetiniz ve destekleriniz için Ankaralı sanayicilerimiz adına şükranlarımızı sunuyoruz.

Sayın Büyükşehir Belediye Başkanım,

Büyük bölümü OSB'lerde olmak üzere Ankara'nın çeşitli bölgelerinde önemli sanayi odakları bulunmaktadır. OSB'lerdeki de dâhil olmak üzere buralardaki sanayicilerimiz kıt kaynaklarının büyük bölümünü maalesef alt yapı yatırımlarına harcamaktadır. Yerel yönetimimizin, zor koşullarda istihdam yaratıp üretimlerini sürdürmeye çalışan sanayicilerimizin sonradan gelişen altyapı sorunlarına destek olması gerektiğini düşünüyoruz.

Sayın Başkanım, başta Meclis ve Komite üyelerimiz olmak üzere bazı sanayicilerimizin, Büyükşehir Belediyemizin görev alanıyla ilgili sorunları bulunmaktadır. Bunları bir dosya halinde size iletteceğiz. Bu konulardaki hassasiyetinizi yakından biliyorum. Çözümüne kavuşturulması konusundaki desteğiniz için şimdiden şükranlarımı sunuyorum.

Sayın Başkanlarım, Değerli Meclis Üyeleri,

Sözlerime son vermeden önce bir konuyu daha sizlerle paylaşmak istiyorum. Ankara Sanayi Odası olarak Türk Standardları Enstitüsü (TSE) denetimlerinden başarıyla geçtik ve "TSE Covid-19 Güvenli Hizmet Belgesi" almaya hak kazandık.

Covid sürecinde hem ASO'da, hem de üye firmalarımızda çalışanlarımızın sağlığının korunması, hizmet ve üretimin aksamaması için çeşitli önlemler aldık. ASO'daki bu çalışmalarımızın 'Güvenli Hizmet Belgesi'ne dönüşmesinden çok mutluyuz.

Ankara Sanayi Odası olarak hem çalışanlarımıza hem de hizmet verdiğimiz insanlara güven vermek zorundayız. Çalışma alanlarının ve ortak kullanılan ekipmanların sürekli dezenfekte edilmesinden maske kullanımına kadar pek çok konuda önlem ve hijyen standartlarıyla çalışanlarımızın sağlığını önceliklendiren bir dizi uygulamayı hayata geçirdik.

Aldığımız bu önlemlerin bir disiplin içinde yapıldığını belgeleyen bu belgenin başka kurumlara da örnek olması ve toplum sağlığına katkıda bulunması en büyük temennimiz. Bu çalışmalarımızla umarım bir farkındalık yaratırız ve İnsanlar işyerlerinde huzurlu olarak çalışabilirler.

Bu belgenin alınmasında emeği geçen başta Yönetim Kurulu üyelerimiz olmak üzere tüm çalışma arkadaşlarımı tebrik ediyorum. Bizi ziyaret ederek belgemizi takdim eden TSE Başkanımız Prof. Dr. Sayın Adem Şahin ile emeği geçen tüm çalışma arkadaşlarına da teşekkür ediyorum.

Sayın Büyükşehir Belediye Başkanım bu arada TSE ile ilgili bir konuda sizin desteğinize ihtiyacımız var.

TSE, sanayicilerimiz için önemli bir kuruluşumuz. Temelli'de Başkent OSB'nin bitişiğinde büyük bir arazisine yeni laboratuvar yatırımı yapması gerekiyor. Üst yapı için kaynak yarattılar ancak alt yapı yatırımları için paraları yok ve destek gerekiyor. TSE'nin yeni laboratuvarlarını da içeren bu yatırımın Ankara'da yapılması bizler için çok değerli. Altyapı konusunda eğer Büyükşehir Belediyemiz bir katkı sağlayabilirse Ankara için önemli bir kazanım olacaktır. Bu konudaki desteğiniz için de şimdiden teşekkür ediyoruz.

Sayın Başkanlar, Değerli Meclis Üyeleri,

Ankara, "başkentten sanayiinden sanayinin başkentine" hedefine doğru kararlı adımlarla ilerlemektedir. Hem Ankara'nın, hem ülkemizin hedeflerine ulaşması için üretmek mecburiyetindeyiz. Üretmeyen bir ülke sağlıklı bir büyümeye ve refaha kavuşamaz. Sözlerime burada son verirken Sayın Başkana katılımından dolayı bir kez daha teşekkür ediyor, önümüzdeki hafta kutlayacağımız Cumhuriyetimizin 97. Yaşını şimdiden tebrik ediyor, Başta Cumhuriyetimizin kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere kurtuluş savaşımızın tüm kahramanlarını şükranla anıyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.